

Sayı : 14869

Tarih : 02.11.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

36267

Aşağıda sıralamış bulunduğum sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim

Zülküf Uçar

Van Milletvekili

Kürt halkının yoğun yaşadığı illerde, kolluk güçlerinin hukuk dışı faaliyetlerine ilişkin sayısız örnek söz konusudur. Buna ilişkin hemen her gün yeni örnekler yaşanmakta, kolluk güçlerinin keyfi pratikleri bir türlü engellenmemektedir. Son olarak Yüksekova'dan Van'a geçerken kısa aralıklarla kimlik kontrolü yapan kolluk kuvvetleri bir yurttaş araçtan indirmiş, ters kelepçeyle yere yatırmışlardır. Yurttaşın tarafımıza aktardıklarına göre askerler kameranın olmadığı bir yere çekerek işkence girişiminde bulunmuşlar, soyunması için tehdit etmişlerdir. Yurttaşın keyfi muameleye dönük itirazı üzerine hakaret ve kötü muamele daha da ağırlaşmış ve hiçbir gerekçe olmadığı halde yurttaş karakola götürülmüştür.

Kürt halkının yoğun yaşadığı kentlerde yol kontrol noktaları ölçsüz bir şekilde yapılmaktadır. Bir saatlik yol bazen iki saate kadar çıkabilmekte ve bu uygulama günlük yaşamı felç etmektedir. Bahsi geçen olayda da bu husus aynı şekilde tekrarlanmış ve Yüksekovadan Van'a kadar defalarca araç durdurulmuş, kimlik kontrolleri yapılmıştır. Hastaneye yetişmeye çalışan yurttaşların itirazı üzerine askerler işkence ve kötü muameleye başlamışlardır. Yol kontrol noktalarının keyfi uygulamaları bir an önce hukuk sınırında yeniden düzenlenmelidir.

Bu bağlamda;

1. Yüksekova'dan Van'a geçerken bir yurttaşa yönelik ters kelepçeyle yere yatırma, soyma tehdidi ve işkence fiillerine ilişkin soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Kürt halkının yoğun yaşadığı illerde, işkence ve kötü muamele iddialarıyla ilgili olarak son bir yıl içinde bakanlığınıza veya bağlı başsavcılıklara ulaşan şikayet sayısı kaçtır? Bu şikayetler sonucunda kaç soruşturma başlatılmış, kaç dava açılmış ve kaç tanesi mahkumiyetle sonuçlanmıştır?
3. İşkence iddialarına ilişkin soruşturma süreçlerinin, faillerin korunması algısını ortadan kaldıracak şekilde tarafsız, hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla bakanlığınızca hangi çalışmalar yapılmaktadır?
4. Yurttaşın, hiçbir gerekçe olmadığı halde karakola götürüldüğü iddiası, özgürlük ve güvenlik hakkının keyfi ihlali anlamına gelmektedir. Bu tür iddiaların adli süreçlerde etkin bir şekilde soruşturulması için bakanlığınızın hangi denetim mekanizmaları işlemektedir?
5. Kolluk kuvvetlerinin keyfi uygulamaları sonucu ortaya çıkan kişi hürriyetini kısıtlama (haksız gözaltı, hukuka aykırı alıkoyma) suçlarına ilişkin olarak, bahsi geçen illerde son bir yılda yapılan şikayetler, açılan soruşturma ve davalar, davalardan çıkan mahkumiyet sayısı kaçtır?
6. Kolluk güçlerinin hukuk dışı ve ölçüsüz uygulamaları (uzun süren yol kontrolleri, kötü muamele) nedeniyle mağdur olan yurttaşların hak arama ve tazminat süreçlerinin hızlandırılması ve kolaylaştırılması için Adalet Bakanlığı nezdinde yürütülen bir çalışma veya proje var mıdır?